Komunitní život na Trojce podporují zahrádky i vnitrobloky

20.05.2025

Nic není nemožné. Platí tenhle výrok taky v případě, že se rozhodnete vytvořit přímo v srdci metropole vlastní komunitní zahradu nebo zelený vnitroblok?

Na konci dubna zahájila v Kapslovně svůj provoz Žižkovská komunitní zahrádka, na jejímž vzniku se podílela Praha 3. „Momentálně dokončujeme hlubinné záhony, sejeme letničky a připravujeme záhony pro podzimní výsadby. Ještě sháníme zahradní nábytek, dřevo na tvorbu dětského hřiště, plachty na zachycování dešťové vody a sudy. V současnosti máme přihlášených 27 rodin a vítáni jsou další zájemci. Jestli se chcete přidat, napište na e-mail zizkovska.zahradka@gmail.com," zve Kateřina Stupecká ze spolku, který o prostor pečuje (celý rozhovor najdete na straně 23). „Na Trojce máme velkou zahrádkářskou osadu — je ale dost uzavřená a individualistická. Právě setkávání a společná práce jsou na komunitním zahradničení to nejlepší. Má smysl se přidat, i když člověk nechce nic pěstovat a jen chce být občas ve fajn prostředí s podobně uvažujícími lidmi," říká k tomu radní Jan Bartko. „Vlastně mi přijde sympatické, že se lidé se společnou zálibou v hrabání se v zemi scházejí a společně něco tvoří. Pokud projekt není založený na čerpání dotací a jejich zálibu neplatí z daní všichni spoluobčané, tak jim držím palce, fandím a klidně někdy přiložím ruku k dílu," dodává opoziční zastupitel Filip Nekola.

Podobné aktivity mají na Praze 3 tradici. Na pozemku Domu dětí a mládeže Ulita Na Balkáně bývala komunitní zahrádka Krejcárek, prostor má teď už ale jiné využití. Přestavbě Žižkostela na náměstí Barikád musela zase ustoupit zahrádka Meduňka. Díky finanční podpoře programu Už to roste, už to klíčí je teď šance, že znovu ožije. O grant požádala zakladatelka zahrádky Táňa Vozková, která ho plánuje využít na vytvoření záhonů a vodního prvku pro děti, aby si tu mohly hrát v době, kdy se rodiče budou věnovat například sázení.

Dotaci na podobné účely lze získat taky v rámci soutěže Zelená oáza vyhlašované společností Mol. Sedm vítězných projektů si rozdělí 1,5 milionu korun. Jednou z podmínek účasti je, aby uchazeči měli zajištěné místo, kde zahrada vznikne, a pokud je pozemek pronajatý, musí mít smlouvu aspoň na dva roky. Porota bude posuzovat i plány toho, jak by měla zahrada vypadat a jak prospěje komunitnímu životu. Zároveň je třeba garantovat, že se o ni bude starat minimálně tříčlenný tým. Pokud máte zajímavý projekt, můžete ho přihlásit do 30. května na stránkách kokoza.cz/zelene-oazy. Tam najdete taky přesný postup, jak prezentaci zpracovat.

Společnost Kokoza, která je se soutěží Zelená oáza spojená, se podílí taky na realizaci vítězných nápadů. Vedle užitečných rad ohledně toho, jak zahrádku vést a jakých chyb se vyvarovat, dodá v případě zájmu

i potřebné vybavení včetně nádrží na vodu, kompostérů, kompostovací toalety a dalšího zařízení, které vzniká v její integrační dílně. Kokoza má s působením v oboru bohaté zkušenosti. „Zástupci komunitních zahrad se na nás obracejí s různými dotazy i problémy. Některé plynou například z toho, že na jaře se všichni z města nadchnou pro pěstování, ale s přibývajícími měsíci začínají odjíždět na dovolenou a neuvědomí si, že i během ní se o jejich záhonek ve společné zahradě musí někdo starat. Jinak na něm začne růst plevel, můžou se objevit škůdci a to všechno přechází i na rostliny ostatních. A je jasné, že potom to nefunguje moc dobře," říká Kristýna Svobodová z Kokozy.

Pokud je na vás zahrádka příliš velké sousto, třeba si oblíbíte kompostování. Na Trojce si ho můžete vyzkoušet na osmi místech: v Příběnické 8, pod stromy u plotu MŠ Roháčova 38A, za MŠ Buková, mezi ulicemi Na Vrcholu a K Lučinám, v Hartigově 10, ve vnitrobloku Radhošťská, v Soběslavské ulici a v ulici K Lučinám. Nejdřív si ale u správce vybraného kompostéru ověřte, jestli nabízí volné kapacity. Kontakty najdete na webu kokoza.cz.

Vedle společných zahrádek jsou vítaným místem k relaxaci a sousedskému posezení vnitrobloky. Některé, třeba ten v Baranově nebo Hořanské, zůstávají privátní, jiné jsou volně přístupné a hojně navštěvované. Jsou tu ale i nenápadná zákoutí, o kterých ví jen nejbližší okolí. Jedno takové je v Soběslavské. Inspirovala ho Zahrada Jiřího Trnky v ulici U Zásobní zahrady, v níž najdete beachvolejbalové hřiště, jurtu, a dokonce kozy. Otevřená je ve všední dny od osmi do půl páté. Relativně nový je venkovní prostor Galerie Hunt Kastner v Bořivojově ulici. Sochař Dominik Lang, který se o jeho úpravu zasloužil, ho pojal jako umělecké dílo. Přístupný veřejnosti je během otevíracích hodin galerie.

Jestli i vám kazí výhled z okna zanedbaný plácek, můžete se ho pokusit oživit díky dotačnímu programu městské části. Podrobnosti najdete na webu dotace.praha3.cz. Užitečným pomocníkem může být pak spolek Bieno, který se už na Praze 3 podílel na proměně jednoho prostoru v Hartigově ulici. Jeho dalším dokončeným projektem je dvoupatrový vnitroblok na Žižkově náměstí. Ještě před realizací uspořádalo Bieno společně s vedením domu setkání s obyvateli, během nějž vznikl žebříček jejich představ a potřeb. Výsledkem je příjemné zákoutí, kde rádi tráví čas. „Základní návod na to, jak postupovat při zkrášlování vnitrobloku, popisujeme na stránkách vnitrobloky.cz. Tam se dozvíte všechny potřebné informace včetně toho, jak projekt financovat. V případě zájmu rádi poskytneme taky individuální konzultaci," připomíná projektová manažerka Barbora Týcová.